

# Spis treści

|                                                                                                                               |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Wykaz skrótów .....                                                                                                           | XV        |
| Wykaz autorów .....                                                                                                           | XIX       |
| <b>Część 1. Gospodarka finansowa samorządowych zakładów budżetowych oraz ogólne zasady rachunkowości .....</b>                | <b>1</b>  |
| <b>Rozdział I. Plan finansowy samorządowego zakładu budżetowego .....</b>                                                     | <b>3</b>  |
| 1. Procedura ustalenia planu finansowego samorządowego zakładu budżetowego a uchwalanie budżetu JST .....                     | 3         |
| 1.1. Szczegółowość planu finansowego .....                                                                                    | 3         |
| 2. Projekt planu finansowego zakładu budżetowego .....                                                                        | 5         |
| 2.1. Informacje o wielkościach finansowych, wynikające z przyjętego projektu uchwały budżetowej .....                         | 6         |
| 2.2. Weryfikacja projektu planu finansowego samorządowego zakładu budżetowego .....                                           | 7         |
| 3. Prowadzenie gospodarki finansowej na podstawie projektu planu finansowego przez zakład budżetowy .....                     | 7         |
| 4. Podjęcie przez organ stanowiący JST uchwały budżetowej a aktualizacja projektu planu finansowego zakładu budżetowego ..... | 7         |
| 5. Zmiany w planie finansowym .....                                                                                           | 8         |
| 5.1. Uprawnienia do dokonywania zmian .....                                                                                   | 8         |
| <b>Rozdział II. Zasady prowadzenia rachunkowości w samorządowych zakładach budżetowych .....</b>                              | <b>11</b> |
| 1. Zasady rachunkowości samorządowych zakładów budżetowych i ich unormowanie prawne .....                                     | 11        |
| 1.1. Podstawa prawna rachunkowości samorządowych zakładów budżetowych .....                                                   | 11        |
| 1.2. Zasady rachunkowości wynikające z ustawy o rachunkowości .....                                                           | 13        |
| 1.3. Odpowiedzialność za rachunkowość samorządowego zakładu budżetowego .....                                                 | 16        |
| 1.4. Szczególne zasady rachunkowości wynikające z ustawy o finansach publicznych .....                                        | 19        |
| 1.5. Szczególne zasady rachunkowości samorządowych zakładów budżetowych .....                                                 | 20        |
| 1.6. Sporządzanie sprawozdań budżetowych .....                                                                                | 23        |
| 2. Zakres dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości samorządowego zakładu budżetowego .....                     | 24        |

|                                                                                                                                     |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 2.1. Podstawa prawna zasad (polityki) rachunkowości .....                                                                           | 24         |
| 2.2. Ogólne ramy zasad (polityki) rachunkowości wynikające z ustawy<br>o rachunkowości .....                                        | 26         |
| 2.3. Elementy dokumentacji opisującej politykę rachunkowości samorządowego<br>zakładu budżetowego .....                             | 26         |
| 2.4. Opracowanie i aktualizacja zasad (polityki) rachunkowości .....                                                                | 28         |
| 3. Charakterystyka dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości samorządowego<br>zakładu budżetowego .....                           | 29         |
| 3.1. Obligatoryjny zakres dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości .....                                                         | 30         |
| 3.2. Charakterystyka składników dokumentacji opisującej zasady (politykę)<br>rachunkowości samorządowych zakładów budżetowych ..... | 30         |
| 3.3. Uzupełnienie dokumentacji polityki rachunkowości .....                                                                         | 38         |
| <b>Rozdział III. Inwentaryzacja w samorządowych zakładach budżetowych .....</b>                                                     | <b>63</b>  |
| 1. Komisja inwentaryzacyjna i zespół spisowy .....                                                                                  | 63         |
| 2. Cel i zakres inwentaryzacji .....                                                                                                | 64         |
| 3. Terminy, metody i częstotliwość inwentaryzacji .....                                                                             | 66         |
| 3.1. Zagadnienia ogólne .....                                                                                                       | 66         |
| 3.2. Inwentaryzacja drogą spisu z natury .....                                                                                      | 68         |
| 3.4. Weryfikacja sald aktywów i pasywów .....                                                                                       | 77         |
| 4. Rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych .....                                                                                      | 81         |
| 5. Księgowanie niedoborów i nadwyżek inwentaryzacyjnych – schematy księgowania .....                                                | 89         |
| <b>Rozdział IV. Zasady rozliczania samorządowego zakładu budżetowego z budżetem<br/>JST – nadwyżka środków obrotowych .....</b>     | <b>99</b>  |
| 1. Zagadnienia ogólne .....                                                                                                         | 99         |
| 2. Nadwyżka środków obrotowych .....                                                                                                | 100        |
| 3. Sposób ustalania nadwyżki środków obrotowych .....                                                                               | 100        |
| 4. Zwolnienie samorządowego zakładu budżetowego z wpłaty nadwyżki środków<br>obrotowych .....                                       | 102        |
| <b>Rozdział V. Przekształcenie samorządowego zakładu budżetowego w spółkę .....</b>                                                 | <b>103</b> |
| 1. Realizacja zadań wynikających z ustaw samorządowych i ustawy o gospodarce<br>komunalnej w formie spółek .....                    | 103        |
| 2. Podstawy przekształcenia samorządowego zakładu budżetowego w spółkę .....                                                        | 106        |
| 3. Założenie spółki z o.o. – regulacje wynikające z Kodeksu spółek handlowych .....                                                 | 107        |
| 4. Spółka w organizacji – regulacje wynikające z Kodeksu spółek handlowych .....                                                    | 110        |
| 5. Aporty wnoszone do spółek kapitałowych .....                                                                                     | 112        |
| 6. Wycena udziałów i akcji .....                                                                                                    | 114        |
| 7. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                                       | 116        |
| 7.1. Ewidencja nabywanych udziałów i akcji oraz wnoszonych aportów w postaci<br>składników majątkowych .....                        | 116        |
| 7.2. Ewidencja mienia zlikwidowanych jednostek .....                                                                                | 118        |
| 7.3. Ewidencja wniesienia aportu do spółki w wyniku przekształcenia samorządowego<br>zakładu budżetowego .....                      | 120        |
| 7.4. Ewidencja odpisów aktualizujących długoterminowe aktywa finansowe .....                                                        | 120        |

|                                                                                                                                                                                         |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Część 2. Wartości niematerialne i prawne oraz rzeczowe składniki majątku samorządowego zakładu budżetowego .....</b>                                                                 | <b>127</b> |
| <b>Rozdział I. Wartości niematerialne i prawne w samorządowych zakładach budżetowych .....</b>                                                                                          | <b>129</b> |
| 1. Charakter wartości niematerialnych i prawnych w samorządowych zakładach budżetowych .....                                                                                            | 129        |
| 2. Wycena wstępna i bilansowa wartości niematerialnych i prawnych .....                                                                                                                 | 130        |
| 3. Odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe wartości niematerialnych i prawnych .....                                                                                                       | 133        |
| 4. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości .....                                                                                                                                  | 136        |
| 5. Wartości niematerialne i prawne w księgach rachunkowych .....                                                                                                                        | 139        |
| 6. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                                                                                           | 140        |
| 6.1. Ewidencja podstawowych wartości niematerialnych i prawnych .....                                                                                                                   | 140        |
| 6.2. Ewidencja pozostałych wartości niematerialnych i prawnych .....                                                                                                                    | 144        |
| <b>Rozdział II. Rzeczowe aktywa trwałe .....</b>                                                                                                                                        | <b>147</b> |
| 1. Definicje środków trwałych .....                                                                                                                                                     | 147        |
| 1.1. Cechy środków trwałych .....                                                                                                                                                       | 147        |
| 1.2. Przedmioty zaliczane do środków trwałych .....                                                                                                                                     | 148        |
| 1.3. Definiowanie środków trwałych – różnice .....                                                                                                                                      | 148        |
| 2. Klasyfikacja środków trwałych w samorządowych zakładach budżetowych .....                                                                                                            | 149        |
| 2.1. Granica wartościowa dla środków trwałych .....                                                                                                                                     | 149        |
| 2.2. Podstawowe i pozostałe środki trwałe .....                                                                                                                                         | 149        |
| 2.3. Zasada istotności .....                                                                                                                                                            | 150        |
| 3. Wstępna i bilansowa wycena środków trwałych .....                                                                                                                                    | 150        |
| 4. Ulepszenia środków trwałych .....                                                                                                                                                    | 152        |
| 4.1. Remont, modernizacja, adaptacja oraz remont kapitalny i rekonstrukcja .....                                                                                                        | 152        |
| 5. Ujmowanie rzeczowych aktywów trwałych w księgach rachunkowych samorządowego zakładu budżetowego .....                                                                                | 153        |
| 6. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                                                                                           | 155        |
| 6.1. Ewidencja środków trwałych w budowie (inwestycji) w samorządowym zakładzie budżetowym .....                                                                                        | 155        |
| 6.2. Ewidencja zwiększeń i zmniejszeń w stanie środków trwałych .....                                                                                                                   | 155        |
| 6.3. Ewidencja sprzedaży środków trwałych .....                                                                                                                                         | 156        |
| 6.4. Ewidencja likwidacji środków trwałych umarzanych stopniowo .....                                                                                                                   | 157        |
| 6.5. Ewidencja niezawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w środkach trwałych umarzanych w czasie .....                                                                               | 158        |
| 6.6. Ewidencja zawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w środkach trwałych umarzanych w czasie .....                                                                                  | 159        |
| 6.7. Ewidencja nadwyżek inwentaryzacyjnych w środkach trwałych umarzanych w czasie oraz środkach trwałych w budowie (inwestycjach) .....                                                | 160        |
| 6.8. Ewidencja umorzenia i amortyzacji środków trwałych umarzanych w czasie .....                                                                                                       | 161        |
| 6.9. Ewidencja pozostałych środków trwałych .....                                                                                                                                       | 162        |
| 6.10. Ewidencja nieodpłatnie otrzymanych od innych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych pozostałych środków trwałych w dotychczasowej wartości ewidencyjnej ..... | 163        |

|                                                                                                                                                                     |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 6.11. Ewidencja otrzymanych w formie darowizny pozostałych środków trwałych od innych jednostek .....                                                               | 163        |
| 6.12. Ewidencja niezawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w pozostałych środkach trwałych .....                                                                  | 164        |
| 6.13. Ewidencja zawinionych niedoborów inwentaryzacyjnych w pozostałych środkach trwałych .....                                                                     | 165        |
| 6.14. Ewidencja nadwyżek inwentaryzacyjnych pozostałych środków trwałych .....                                                                                      | 165        |
| <b>Rozdział III. Zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) w samorządowych zakładach budżetowych .....</b>                                                                  | <b>167</b> |
| 1. Składniki majątkowe zaliczane do rzeczowych aktywów obrotowych .....                                                                                             | 167        |
| 2. Wycena rzeczowych aktywów obrotowych .....                                                                                                                       | 169        |
| 3. Ujmowanie rzeczowych aktywów obrotowych w księgach rachunkowych – zasady ogólne .....                                                                            | 174        |
| 4. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                                                                       | 178        |
| 4.1. Ewidencja obrotu materiałowego w samorządowych zakładach budżetowych .....                                                                                     | 178        |
| 4.2. Ewidencja obrotu towarowego .....                                                                                                                              | 187        |
| 4.3. Ewidencja produktów gotowych i półfabrykatów .....                                                                                                             | 194        |
| <b>Rozdział IV. Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne oraz aktywa rzeczowe .....</b>                                                                 | <b>199</b> |
| 1. Zasada ostrożnej wyceny jako podstawa aktualizacji .....                                                                                                         | 199        |
| 2. Przesłanki dokonania odpisów aktualizacyjnych .....                                                                                                              | 200        |
| 3. Odpisy aktualizujące środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz środki trwałe w budowie .....                                                           | 201        |
| 4. Odpisy aktualizujące w zakresie rzeczowych aktywów obrotowych .....                                                                                              | 203        |
| 4.1. Zasady ustalone w ustawie o rachunkowości .....                                                                                                                | 203        |
| 4.2. Zasady ustalone w rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont .....                                                             | 204        |
| 5. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                                                                       | 204        |
| 5.1. Charakter odpisów aktualizujących .....                                                                                                                        | 204        |
| 5.2. Ewidencja odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie ..... | 205        |
| 5.3. Ewidencja odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa obrotowe .....                                                                                               | 208        |
| <b>Rozdział V. Ewidencja niskocennych środków trwałych w samorządowym zakładzie budżetowym .....</b>                                                                | <b>211</b> |
| 1. Charakter składników majątku trwałego samorządowego zakładu budżetowego .....                                                                                    | 211        |
| 2. Zasady uznania składników majątku za niskocenne .....                                                                                                            | 213        |
| 3. Ewidencja wyposażenia .....                                                                                                                                      | 214        |
| 4. Ewidencja pozabilansowa .....                                                                                                                                    | 214        |
| 5. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                                                                       | 215        |
| 5.1. Ewidencja niskocennych składników majątku trwałego .....                                                                                                       | 215        |
| 5.2. Zwiększenie stanu posiadanych niskocennych środków trwałych .....                                                                                              | 217        |
| 5.3. Zmniejszenie stanu posiadania niskocennych środków trwałych .....                                                                                              | 220        |

|                                                                                                                         |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział VI. Finansowanie inwestycji w samorządowych zakładach budżetowych .....</b>                                 | <b>223</b> |
| 1. Wprowadzenie .....                                                                                                   | 223        |
| 2. Wydatki inwestycyjne w klasyfikacji budżetowej .....                                                                 | 223        |
| 3. Charakter inwestycji w samorządowych zakładach budżetowych .....                                                     | 225        |
| 4. Źródła finansowania inwestycji samorządowych zakładów budżetowych .....                                              | 228        |
| 5. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                           | 230        |
| 5.1. Podstawa prawna i zasady ewidencji księgowej inwestycji w samorządowych zakładach budżetowych .....                | 230        |
| 5.2. Ogólne ujęcie inwestycji w ewidencji księgowej samorządowych zakładów budżetowych .....                            | 231        |
| 5.3. Ujęcie inwestycji w ewidencji księgowej samorządowego zakładu budżetowego – finansowanie z dotacji celowej .....   | 232        |
| 5.4. Ujęcie inwestycji w ewidencji księgowej samorządowego zakładu budżetowego – finansowanie ze środków własnych ..... | 234        |
| <b>Część 3. Środki pieniężne i rozrachunki w samorządowych zakładach budżetowych ..</b>                                 | <b>239</b> |
| <b>Rozdział I. Aktywa pieniężne samorządowego zakładu budżetowego .....</b>                                             | <b>241</b> |
| 1. Zakres krótkoterminowych aktywów finansowych w samorządowych zakładach budżetowych .....                             | 241        |
| 2. Zasady obrotu gotówkowego i bezgotówkowego w samorządowych zakładach budżetowych .....                               | 242        |
| 3. Obrót gotówkowy w samorządowych zakładach budżetowych .....                                                          | 243        |
| 4. Obrót bezgotówkowy .....                                                                                             | 245        |
| 5. Rachunek bankowy samorządowego zakładu budżetowego .....                                                             | 247        |
| 6. Wycena krótkoterminowych aktywów finansowych .....                                                                   | 247        |
| 7. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                           | 248        |
| 7.1. Ewidencja krótkoterminowych aktywów finansowych w księgach samorządowych zakładów budżetowych .....                | 248        |
| 7.2. Zasady ewidencji środków pieniężnych na rachunku bieżącym samorządowych zakładów budżetowych .....                 | 252        |
| 7.3. Zasady ewidencji na rachunkach bankowych przeznaczonych dla środków funduszy specjalnego przeznaczenia .....       | 253        |
| 7.4. Zasady ewidencji na koncie 139 „Inne rachunki bankowe” .....                                                       | 255        |
| 7.5. Zasady ewidencji na koncie 140 „Krótkoterminowe aktywa finansowe” .....                                            | 257        |
| 7.6. Zasady ewidencji na koncie 141 „Środki pieniężne w drodze” .....                                                   | 258        |
| <b>Rozdział II. Karty płatnicze w samorządowych zakładach budżetowych .....</b>                                         | <b>259</b> |
| 1. Zasady funkcjonowania kart płatniczych .....                                                                         | 259        |
| 2. Regulacje w zakresie kart płatniczych wynikające z ustawy o finansach publicznych .....                              | 262        |
| 3. Zastosowanie kart płatniczych w samorządowych zakładach budżetowych i korzyści wynikające z ich używania .....       | 263        |
| 4. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                           | 264        |
| 4.1. Zasady ogólne .....                                                                                                | 264        |
| 4.2. Zapłata kartą płatniczą za zakupione materiały i usługi .....                                                      | 265        |
| 4.3. Zapłata kartą płatniczą za wydatki w czasie podróży służbowej .....                                                | 267        |

|                                                                                                   |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział III. Należności krótkoterminowe w samorządowych zakładach budżetowych</b>             | 271 |
| 1. Zakres należności krótkoterminowych                                                            | 271 |
| 2. Wycena należności krótkoterminowych                                                            | 272 |
| 3. Schematy księgowania z wyjaśnieniami                                                           | 273 |
| 3.1. Ogólne zasady ewidencji należności krótkoterminowych                                         | 273 |
| 3.2. Ewidencja należności krótkoterminowych na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” | 274 |
| 3.3. Ewidencja rozrachunków z budżetem                                                            | 277 |
| 3.4. Ewidencja pozostałych rozrachunków publicznoprawnych                                         | 277 |
| 3.5. Ewidencja rozrachunków z tytułu wynagrodzeń                                                  | 277 |
| 3.6. Ewidencja pozostałych rozrachunków z pracownikami                                            | 278 |
| 3.7. Ewidencja pozostałych rozrachunków                                                           | 281 |
| <b>Rozdział IV. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania w samorządowych zakładach budżetowych</b>  | 285 |
| 1. Zasady wykonywania zobowiązań oraz podział zobowiązań w samorządowych zakładach budżetowych    | 285 |
| 2. Rezerwy na zobowiązania w samorządowych zakładach budżetowych                                  | 288 |
| 3. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego                                      | 291 |
| 4. Wycena zobowiązań i rezerw na zobowiązania                                                     | 292 |
| 5. Schematy księgowania z wyjaśnieniami                                                           | 293 |
| 5.1. Ogólne zasady ewidencji zobowiązań                                                           | 293 |
| 5.2. Ewidencja zobowiązań na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”                   | 294 |
| 5.3. Ewidencja rozrachunków z budżetem                                                            | 298 |
| 5.4. Ewidencja pozostałych rozrachunków publicznoprawnych                                         | 301 |
| 5.5. Ewidencja rozrachunków z tytułu wynagrodzeń                                                  | 304 |
| 5.6. Ewidencja pozostałych rozrachunków z pracownikami                                            | 307 |
| 5.7. Ewidencja pozostałych rozrachunków                                                           | 307 |
| 5.8. Ewidencja rezerw na zobowiązania                                                             | 309 |
| <b>Rozdział V. Wynagrodzenia zasadnicze i potrącenia z wynagrodzenia</b>                          | 313 |
| 1. Istota wynagrodzenia                                                                           | 313 |
| 2. Zakres dokumentacji związanej ze stosunkiem pracy                                              | 315 |
| 3. Zasady dokonywania potrąceń z wynagrodzenia                                                    | 317 |
| 4. Schematy księgowania z wyjaśnieniami                                                           | 319 |
| 4.1. Lista płac jako podstawa ewidencji księgowej                                                 | 319 |
| 4.2. Ewidencja rozrachunków z tytułu wynagrodzeń                                                  | 324 |
| 4.3. Ewidencja rozrachunków z ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne         | 327 |
| 4.4. Ewidencja potrącenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych                        | 328 |
| 4.5. Przykład naliczenia i ewidencji listy płac                                                   | 329 |
| 4.6. Ewidencja potrąceń z wynagrodzenia przewidzianych w art. 87 § 1 KP                           | 331 |
| <b>Rozdział VI. Dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników</b>                                    | 335 |
| 1. Wprowadzenie                                                                                   | 335 |

|                                                                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 2. Nabycie prawa do dodatkowego wynagrodzenia rocznego .....                                                                     | 335 |
| 3. Wysokość dodatkowego wynagrodzenia rocznego i jego wypłata .....                                                              | 338 |
| 4. Schematy księgowości z wyjaśnieniami .....                                                                                    | 339 |
| 4.1. Zasady ewidencji księgowej dodatkowego wynagrodzenia rocznego .....                                                         | 339 |
| 4.2. Ewidencja księgowa dodatkowego wynagrodzenia rocznego .....                                                                 | 341 |
| 4.3. Sposób naliczenia i zaksięgowania dodatkowego wynagrodzenia rocznego<br>pracownika samorządowego zakładu budżetowego .....  | 345 |
| <b>Rozdział VII. Fundusz Pracy – zasady ewidencji w samorządowych zakładach<br/>budżetowych</b> .....                            | 349 |
| 1. Charakter państwowego funduszu celowego .....                                                                                 | 349 |
| 1.1. Zasady dotyczące ustalania i odprowadzania składek na Fundusz Pracy .....                                                   | 349 |
| 1.2. Wysokość, pobór i odprowadzanie składek na Fundusz Pracy .....                                                              | 350 |
| 1.3. Podmioty zobowiązane do odprowadzania składek .....                                                                         | 351 |
| 1.4. Podmioty zwolnione z odprowadzania składek .....                                                                            | 352 |
| 2. Schematy księgowości z wyjaśnieniami .....                                                                                    | 353 |
| 2.1. Zasady ogólne ewidencji składek na Fundusz Pracy .....                                                                      | 353 |
| 2.2. Ewidencja składki na Fundusz Pracy .....                                                                                    | 353 |
| <b>Rozdział VIII. Odpisy aktualizujące należności</b> .....                                                                      | 357 |
| 1. Podstawa prawna aktualizacji należności .....                                                                                 | 357 |
| 2. Zasady aktualizacji należności ustalone w ustawie o rachunkowości .....                                                       | 358 |
| 3. Zasady aktualizacji należności ustalone w rozporządzeniu w sprawie szczególnych<br>zasad rachunkowości oraz planów kont ..... | 360 |
| 4. Ewidencja odpisów aktualizujących należności .....                                                                            | 360 |
| <b>Część 4. Przychody i koszty samorządowego zakładu budżetowego</b> .....                                                       | 363 |
| <b>Rozdział I. Przychody samorządowych zakładach budżetowych</b> .....                                                           | 365 |
| 1. Zagadnienia ogólne .....                                                                                                      | 365 |
| 2. Charakter przychodów w samorządowych zakładach budżetowych i podstawa ich<br>ewidencji księgowej .....                        | 367 |
| 3. Schematy księgowości z wyjaśnieniami .....                                                                                    | 369 |
| 3.1. Ogólne zasady ewidencji przychodów operacyjnych w samorządowych zakładach<br>budżetowych .....                              | 369 |
| 3.2. Ewidencja przychodów ze sprzedaży produktów gotowych i towarów .....                                                        | 372 |
| 3.3. Ewidencja pozostałych przychodów operacyjnych .....                                                                         | 376 |
| 3.4. Ewidencja przychodów finansowych .....                                                                                      | 380 |
| <b>Rozdział II. Darowizna w samorządowych zakładach budżetowych</b> .....                                                        | 383 |
| 1. Wprowadzenie .....                                                                                                            | 383 |
| 2. Darowizna a nieodpłatne przekazanie (otrzymanie) .....                                                                        | 384 |
| 3. Wycena darowizny .....                                                                                                        | 385 |
| 4. Schematy księgowości z wyjaśnieniami .....                                                                                    | 386 |
| 4.1. Ujęcie darowizny w księgach rachunkowych jednostek sektora finansów<br>publicznych .....                                    | 386 |
| 4.2. Ogólne zasady ewidencji darowizny w samorządowych zakładach budżetowych .....                                               | 387 |

|                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział III. Koszty w samorządowych zakładach budżetowych</b> .....                                         | 393 |
| 1. Zagadnienia ogólne .....                                                                                     | 393 |
| 2. Podstawa prawna ewidencji kosztów w samorządowych zakładach budżetowych .....                                | 395 |
| 3. Charakter kosztów samorządowych zakładów budżetowych .....                                                   | 396 |
| 4. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                   | 398 |
| 4.1. Warianty ewidencji kosztów operacyjnych w samorządowych zakładach budżetowych .....                        | 398 |
| 4.2. Ewidencja pozostałych kosztów operacyjnych .....                                                           | 413 |
| 4.3. Ewidencja kosztów finansowych w samorządowych zakładach budżetowych .....                                  | 416 |
| <b>Rozdział VI. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów w samorządowych zakładach budżetowych</b> ..... | 419 |
| 1. Podstawa prawna rozliczeń międzyokresowych .....                                                             | 419 |
| 2. Charakter rozliczeń międzyokresowych w samorządowych zakładach budżetowych .....                             | 420 |
| 3. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów .....                                                              | 420 |
| 4. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów .....                                                              | 422 |
| 5. Rozliczenia międzyokresowe przychodów .....                                                                  | 425 |
| 6. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                   | 426 |
| 6.1. Zasady ewidencji rozliczeń międzyokresowych kosztów .....                                                  | 426 |
| 6.2. Ewidencja czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów .....                                                | 428 |
| 6.3. Schematy ewidencji biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów .....                                       | 430 |
| 6.4. Schemat ewidencji rozliczeń międzyokresowych przychodów .....                                              | 432 |
| <b>Rozdział V. Zdarzenia nadzwyczajne w samorządowych zakładach budżetowych</b> .....                           | 433 |
| 1. Zagadnienia ogólne .....                                                                                     | 433 |
| 2. Charakter zdarzeń nadzwyczajnych oraz zasady ich ustalania .....                                             | 433 |
| 3. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                   | 434 |
| 3.1. Ogólne zasady ewidencji strat i zysków nadzwyczajnych .....                                                | 434 |
| 3.2. Ewidencja zdarzeń nadzwyczajnych w samorządowych zakładach budżetowych .....                               | 435 |
| <b>Część 5. Fundusze i wynik finansowy samorządowego zakładu budżetowego</b> .....                              | 439 |
| <b>Rozdział I. Fundusz jednostki</b> .....                                                                      | 441 |
| 1. Elementy kształtujące fundusz jednostki samorządowego zakładu budżetowego .....                              | 441 |
| 2. Ogólne zasady ewidencji funduszu jednostki .....                                                             | 443 |
| 3. Księgowania na koncie 800 „Fundusz jednostki” .....                                                          | 444 |
| <b>Rozdział II. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych</b> .....                                                | 449 |
| 1. Zagadnienia ogólne .....                                                                                     | 449 |
| 2. Schematy księgowania z wyjaśnieniami .....                                                                   | 451 |
| 2.1. Ewidencja odpisu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w samorządowym zakładzie budżetowym .....       | 451 |
| 2.2. Ewidencja stanu zwiększeń i zmniejszeń ZFŚS .....                                                          | 452 |
| 2.3. Ewidencja świadczeń rzeczowych .....                                                                       | 453 |
| 2.4. Ewidencja dofinansowania wycieczek .....                                                                   | 453 |
| 2.5. Ewidencja dofinansowania do wczasów .....                                                                  | 454 |

|                                                                                                             |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 2.6. Ewidencja zapomogi udzielonej z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych .....                        | 455        |
| 2.7. Ewidencja pożyczki mieszkaniowej udzielonej ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych ..... | 456        |
| 3. Pożyczki na cele mieszkaniowe a VAT .....                                                                | 458        |
| <b>Rozdział III. Wynik finansowy samorządowego zakładu budżetowego</b>                                      |            |
| <b>– przeksięgowanie sald na konto 860 .....</b>                                                            | <b>459</b> |
| 1. Zagadnienia ogólne .....                                                                                 | 459        |
| 2. Schematy księgowañ z wyjaśnieniami .....                                                                 | 460        |
| 2.1. Zasady ogólne ewidencji wyniku finansowego .....                                                       | 460        |
| 2.2. Przeksięgowania kont wynikowych .....                                                                  | 460        |
| <b>Rozdział IV. Rozliczenie wyniku finansowego – ewidencja nadwyżki środków obrotowych .....</b>            | <b>465</b> |
| 1. Zagadnienia ogólne .....                                                                                 | 465        |
| 2. Ustalanie wpłaty nadwyżki środków obrotowych do budżetu jednostki samorządu terytorialnego .....         | 466        |
| 3. Schematy księgowañ z wyjaśnieniami .....                                                                 | 466        |
| 3.1. Zasady ewidencji nadwyżki środków obrotowych .....                                                     | 466        |
| 3.2. Ewidencja nadwyżki środków obrotowych pozostającej w zakładzie .....                                   | 469        |